

medel, genom tecken, i det yttre, framställa innehållet af känslor, tankar, lidelser, sinnesrörelser. *U. sina känslor genom ord, tecken, minner, åtbörder. U. sin smärta genom lärar, klagorop. Hans ögon u. kärlek, erkänsla. Det ordet u-ker tanken bättre.* — 4) (särskilt) Med vissa ord, ordasätt, ordväningar återgifva, framställa sin tanke. *Han u-ker väl sina tankar. Det felas mig ord att u. min tacksamhet. Det är omöjligt att u., huru mycket han lidit.* — *U. sig, v. r. Uttrycka sina känslor, tankar. U. sig väl, illa.* — *Uttryckt*, part. pass. *Väl u. tanke.* — *Uttryckande*, n. 4.

UTTRYCKELIG, eller

UTTRYCKLIG, a. 2. Med bestämda och tydliga ord uttryckt. *U. befalning. U-a ord. U-t vilkor. Lagen är u. i den delen.* — *Syn.* Formlig.

UTTRYCKLIGEN ell. UTTRYCKLIGT, adv. Med uttryckliga ord. *U. tillkännagifva, befälla. Det är u. nämdt.* — *Syn.* Formligt.

UTTRYCKNING, f. 2. 1) Handlingen, då något tryckes ut. *U. af saft.* — 2) Tryckning (böckers) till slut.

UTTRYCKSFULL, a. 2. Som har mycket uttryck.

UTTRYCKSLÖS, a. 2. Som saknar uttryck.

UTTRÅKA, v. a. 1. Genom tråk göra alldeles utledsen. — Äfv. *Tråka ut.*

UTTRÅDA, v. n. 2. Utgå. *När han u-dde ur huset.* (Fig.) *Han har ännu icke u-dt ur barnskorna,* är ännu bara barnet. *U. ur ett sällskap,* skilja sig derifrån. — Äfv. *Tråda ut.* — *Uttrådande*, n. 4.

UTTRÄNGA, v. a. 2. 1) Genom trängning utdriva. *U. någon ur sängen.* — Äfv. *Tränga ut.* — 2) (fig.) Verka derhän, att någon måste vika undan. *U. någon ur en persons ynnest.* — *V. n.* Se *Tränga ut.* — *Utträngande*, n. 4. o. *Utträngning*, f. 2.

UTTRÖSKA, v. a. 1. Genom tröskning afsöndra. *Väl u. kornen ur halmen.* — *V. n.* Sluta att tröska. — Äfv. *Tröska ut.* — *Uttröskad*, part. pass. *Väl u. halm,* hvarur kornen blifvit väl uttröskade. — *Uttröskning*, f. 2.

UTTRÖTTA, v. a. 1. Göra alldeles trött. (Fig.) *U. ens lälamod,* ell. blott *u. en,* göra en otålig. — Äfv. *Trötta ut.* — *U-d*, part. pass. Alldeles trött. — *Uttröttande*, n. 4.

UTTVINGA, v. a. 1. o. 2. (böjes som *Tvinga*) Tvinga fram, ut.

UTTVÄTTA, v. a. 1. 1) Genom tvättning borttaga. *U. fläckar.* — Äfv. *Tvätta ut.* — 2) (kem. o. farm.) Genom en tvättvätska ur ett olösligt ämne bortskaffa de lösliga ämnen, hvarmed den kan vara blandad. — *Uttvättande*, n. 4. o. *Uttvättning*, f. 2.

UTTYDÄ, v. a. 2. Förklara meningen af något. *U. en författares ord. U. ett ställe hos en auktor. U. väl, illa,* gifva gynnsam, ogynnsam förklaring af (ens ord eller handlingar). *U. något till sin fördel,* på ett för sig fördelaktigt sätt. *U. till det bästa, till det värsta,* gifva bästa, värsta tydning. — Äfv. *Tyda ut.* — *Uttydande*, n. 4.

UTTYDARE, m. 3. Den, som uttyder något. UTTYDNING, f. 2. 1) Handlingen, hvarigenom något uttydes. — 2) Innehållet af en förklaring, hvarigenom något blifvit uttydt.

UTTÄG, n. 3. Uttågande; utflyttning tågvis.

UTTÄGA, v. n. 1. 1) Tåga från ett inre ställe ut. *U. ur staden, ur huset.* — 2) Tåga i fält.

Hela arméen har u-t. — 3) Tågvis utflytta till främmande land. *Göterne u-de till Tyskland.* — Äfv. för alla bem. *Tåga ut.* — *Uttågande*, n. 4. o. *Uttågning*, f. 2.

UTTÄNJA, uttän'ja, v. a. 2. Gifva större vidd, utsträckning, längd. Säges både egentl. och fig. *U. läder. U. ett stycke kautschuk.* (Fig.) *U. en berättelse,* förlänga den allt för mycket. — *Uttänjd*, part. pass. *En u. berättelse.* — *Uttänjande*, n. 4.

UTTÄNJELIG, a. 2. Som kan uttänjas.

UTTÄNJELIGHET, f. 3. Egenskapen att kunna uttänjas.

UTTÄNKÅ, v. a. 2. Utfinna genom eftertänkande. *U. en plan.* — *Uttänkt*, part. pass. *Väl u. plan.* — *Uttänkande*, n. 4.

UTTÖJA, v. a. 2. Se *Töja*.

UTTÖMLIG, a. 2. Som kan uttömmas.

UTTÖMMA, v. a. 2. 1) Göra alldeles tom. *U. ett kärl.* — Äfv. *Tömma ut.* — 2) (fig.) Helt och hållet medtaga. *Det u-mer krafterna. Alla tillgångar hafva blifvit u-mda. Lifskrafterna u-s genom utsväfningar. U. ett ämne,* derom säga allt hvad som kan sägas. — *U. sig, v. r.* Blifva tom genom uttömmning. (Fig.) *U. sig i gissningar,* gissa på allt möjligt. — *Uttömd*, part. pass. *U-a krafter.* — *Uttömmande*, n. 4.

UTTÖMNING, f. 2. 1) Handlingen eller verkningsen, hvarigenom något uttömmes. — 2) (fysiol.) a) Afsöndring ur kroppen af förbrukade ämnen (träck, urin, utdunstning). — b) Hvad som sålunda ur kroppen afsöndras.

UTTÖRSTIG, a. 2. (fam.) Ytterst törstig.

UTUR, utur, prep. (af *U* och *Ur*) Se *Ur*, prep. *Komma u. kyrkan. U. det skälet.* — *Adv.* (uttalas: utür) Se *Ur*, adv. *Stiga u. Dricka u.* Am n. Brukas stundom i skrift, mera sällan i talspråket; vanligare *Ur*.

UTVAKAD, a. 2. Alldeles utmattad af vakor. UTVALD, se *Utvälja*.

UTVALDT, adv. Se *Utsökt. U. god.*

UTVALSÅ, v. a. 1. Genom valsning utsträcka, uttänja. *U. jern till plåtar.*

UTVANDRA, v. n. 1. 1) Vandra inifrån ut. *Han u-de i salen.* — 2) Gå ut, för att göra en spatsertur; äfv. göra en utflykt till fots. *Han har u-t till Haga.* — För dessa begge bem. äfv. *Vandra ut.* — 3) Flytta till ett främmande land. *U. till Amerika.* — *Syn.* Emigrera. — *Utvandrande*, n. 4. o. *Utvandring*, f. 2.

UTVANDRARE, m. 3. En som utvandrar till främmande land.

UTVASKA, v. a. 1. Genom vaskning från-skilja. — Äfv. *Vaska ut.*

UTVATTNA, v. a. 1. 1) Genom öfvergiftning med vatten ur en kropp utdraga vissa ämnen, sätta, o. s. v. — 2) (fig.) Betaga kraft, friskhet, glans. — *U-d*, part. pass. (Fig.) *U. hy,* blek och gul. *U-e skönheter,* som förlorat sin glans.

UTVECKLA, v. a. 1. 1) Uttaga något ur ett omslag, hvart det är inveckladt. *Han u-de schalleterna ur papperet.* — 2) Utbreda något, som är hopeckladt. *U. en fana.* — För dessa tvenne bem. äfv. *Veckla ut.* — 3) (fig.) Låta synas, visa, utbreda. *U. hela sin vältalighet. U. en stor lyx. U. alla sina behag.* — 4) (både egentl. o. fig.) Gifva tillväxt, förkofran; utbilda. *Värmen u-r växternas frön. Kroppsöfningar, tjenliga att u. krafterna. U. ett barns förstånd.* — 5) (fig.) Omständligt, till alla delar framställa, förklara något. *U. planen till ett arbete. U. ka-*